

**«ДАРЫН» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
ОРТАЛЫҒЫ**

**«ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ» ПӘНІ БОЙЫНША РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ОЛИМПИАДАНЫҢ ҮШІНШІ (ОБЛЫСТЫҚ) КЕЗЕҢІ
(2022-2023 ОҚУ ЖЫЛЫ)**

9 сынып, 2 тур

Жұмыс уақыты: 60 минут.

Тест тапсырмалары екі блоктан тұрады.

Бірінші блокта төрт нұсқасы берілген бір жауапты, жабық тест тапсырмалары берілген.

Екінші блокта олимпиада қатысушылары өздері жауаптарын толықтыруға тиіс ашық тест тапсырмалары берілген.

Әр сұрақтың дұрыс жауабы 1 ұпаймен бағаланады.

1 блок

1. Кіші жүзді 1797–1805 жылдары билеген хан, Әбілқайыр ханның ұлы:

A) Айшуақ хан.

B) Шерғазы хан.

C) Жәңгір хан.

D) Нұралы хан.

2. 1924 жылы болған оқиға:

A) Бүкілодақтық халық санағы өткізілді.

B) Орта Азиядағы ұлттық-мемлекеттік межелеу басталды.

C) Орынбор губерниясы Қазақ автономиясының құрамынан шығарылды.

D) Республика астанасы Орынбор қаласынан Ақмешіт қаласына көшірілді.

3. 1925 жылы болған оқиға:

A) Бүкілодақтық халық санағы өткізілді.

B) Орта Азиядағы ұлттық-мемлекеттік межелеу басталды.

C) Түркістан АКСР-інің құрамындағы қазақтар мекендеген жерлер Қазақ АКСР-іне қосылды.

D) Республика астанасы Орынбор қаласынан Ақмешіт қаласына көшірілді.

4. Ш. Уәлихановтың 1858-1859 жылдары Қашғарияға жасаған сапарынан кейін жазған құнды еңбегі:

A) Қырғыз халқының энциклопедиялық дастаны «Манас».

B) «Алтышардың немесе Қытайдың Нан-Лу провинциясының шығыстағы алты қаласының жағдайы туралы».

- C) «Қырдағы мұсылманшылық туралы».
- D) «Қырғыздардың көші-қоны туралы».

5. 1993 жылы болған оқиға:

- A) Қазақтардың дүниежүзілік алғашқы құрылтайы өтті.
- B) Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – теңге енгізілді.
- C) Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігін қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің құрылуы.
- D) Екі палаталы кәсіби Парламент сайлауы өтті.

6. «Қалқаман-Мамыр» поэмасының авторы:

- A) Абай Құнанбайұлы
- B) Ыбырай Алтынсарин
- C) Шәкәрім Құдайбердіұлы
- D) Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы

7. 2015 жылы болған оқиға:

- A) үшінші қазақ ғарышкері Айдын Айымбетов ғарышқа ұшты.
- B) Шымкентке республикалық қала мәртебесі берілді.
- C) Қазақстан Республикасының ИЫҰ-ға төрағалық етті.
- D) Қазақстан ЕҚЫҰ-ға төрағалық етті.

8. 1928 жылы әкімшіл-әміршіл үкімет қабылдаған Декрет:

- A) ірі бай шаруашылығын тәркілеу туралы.
- B) елде индустрияландыруды бастау туралы.
- C) ауылшаруашылығын ұжымдастыруға бағыт алуды жариялау туралы.
- D) Әскери коммунизм саясатынан жаңа экономикалық саясатқа көшу бағдарламасы.

9. 1944 жылы қаңтарда Мемлекеттік қорғаныс комитеті қаулысымен Қазақ КСР-і мен Қырғыз КСР-і жеріне күштеп көшірілген халықтар:

- A) Немістер мен корейлер.
- B) Күрдтер мен корейлер.
- C) Еділ қалмақтары мен қарашайлар.
- D) Шешендер және ингуштар.

10. 1954 жылы наурыз айында КОКП ОК Пленумында қабылданған шешім:

- A) Жаңа банк құрылымдарын қалыптастыру.
- B) Қазақстанда мал басын көбейту туралы.
- C) Тың және тыңайған жерлерді игеру туралы.
- D) экономиканың интенсивті дамуына жол ашу үшін жаңа реформалар жүргізу.

2 блок

1. 1723 жылы көктемінде Қазақстанға қарай өз әскерінің қалың қолын аттандырған Жоңғар билеушісі: _____ (Цеван-Рабтан).
2. Сыртқы жауаларға қарсы тұру үшін, ұлт болып күш-жігерді біріктіру мақсатында 1710 жылы шақырылған құрылтай _____ (Қаракұмда) өткізілді.
3. Жоңғар хандығына қарсы ұзаққа созылған күресте 1728 жылы Ұлытаудағы Бұланты өзенінің бойында, Қарасиыр деген жерде қазақ жасақтары ірі жеңісі, тарихта - _____ (Қалмаққырылған) деген атаумен қалды.
4. Қазақтардың қалмақтармен ең ірі шайқасы Жем өзені бойында, Балқаш көлінің жағасында өткен, Абылай хан билігі тұсындағы орасан зор оқиға қазақ тарихында _____ («Шанды жорық») деген атпен қалды.
5. 1808 жылы Сібір казактары Сібір шегара шебінің казак әскерлері деген ресми атқа ие болып, олардың әскердің штабы _____ (Омбы) қаласында орналасты.
6. Сыртқы жауаларға қарсы тұру үшін, ұлт болып күш-жігерді біріктіру мақсатында 1726 жылы шақырылған құрылтай _____ (Ордабасы тауында) өткізілді.
7. _____ (1801) жылы Жайық өзенінің оң жақ жағалауында Ішкі Орда құрылды.
8. _____ (2003) жылы Махамбет Өтемісұлының туғанына 200 жылдығы ЮНЕСКО көлемінде аталып өтті.
9. 1841 жылдың қыркүйек айында үш жүздің өкілдері бас қосқан жиында _____ (Кенесары Қасымұлы) хан сайланды.
10. Ресей империясының Ұлы жүздің және Солтүстік Қырғызстанның шегарасы аймағында 1859 жылы салған _____ (Қастек) бекінісі осы өлкедегі стратегиялық маңызы күшті орынға айналды.

**РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР
«ДАРЫН»**

**ТРЕТИЙ (ОБЛАСТНОЙ) ЭТАП РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
ОЛИМПИАДЫ ПО ПРЕДМЕТУ «ИСТОРИЯ КАЗАХСТАНА»
(2022-2023 УЧЕБНЫЙ ГОД)**

9 класс, 2 тур

Время работы: 60 минут.

Тестовые задания состоят из двух блоков.

В первом блоке представлены закрытые тестовые задания с одним правильным ответом из четырех вариантов.

Во втором блоке представлены открытые тестовые задания, участники олимпиады должны самостоятельно вписать свои ответы.

Правильный ответ на каждый вопрос оценивается в 1 балл.

1 блок

1. Хан Младшего жуза, правивший в 1797-1805 годах, сын хана Абулхаира:

A) Айшуак хан.

B) Шергазы хан.

C) Жангир хан.

D) Нуралы хан.

2. Событие, имевшее место в 1924 году:

A) Всесоюзная перепись населения.

B) Национально-территориальное размежевание республик Средней Азии.

C) Оренбургская губерния исключена из состава казахской автономии.

D) Перенос столицы Казахской АССР из Оренбурга в Ак-Мечеть.

3. Событие, имевшее место в 1925 году:

A) Всесоюзная перепись населения.

B) Национально-территориальное размежевание республик Средней Азии.

C) Вхождение земель Туркестанской АССР, населенных казахам, в состав Казахской АССР.

D) Перенос столицы Казахской АССР из Оренбурга в Ак-Мечеть.

4. Ценный труд Ч. Валиханова, написанный после его визита в Кашгарию в 1858-1859 годах:

A) О киргизском эпосе «Манас».

B) О состоянии Алтышара, или шести восточных городов Китайской провинции Нан Лу.

- С) «О мусульманстве в степи».
- Д) « О кочевьях кыргызов».

5. Событие, которое происходило в 1993 году:

- А) состоялся первый Всемирный курултай казахов
- В) Введена национальная валюта Республики Казахстан-тенге.
- С) Создание Вооруженных Сил Республики Казахстан в целях обеспечения государственной независимости Казахстана.
- Д)Состоялись выборы в двухпалатный Парламент.

6. Автор поэмы «Калкаман-Мамыр»:

- А) Абай Кунанбайулы
- В) Ыбырай Алтынсарин
- С) Шакарим Кудайбердиев
- Д)Машхур Жусип Копеев

7. Событие, имевшее место в 2015 году:

- А) в космос полетел третий казахский космонавт Айдын Аимбетов.
- В)Шымкент получил статус города республиканского значения
- С) Председательство Республики Казахстан в ОИС.
- Д) Представительство Республики Казахстан в ОБСЕ.

8. 1928 года был принят Декрет ЦИК и СНК Казахской АССР:

- А)«О конфискации и выселении крупнейших байских хозяйств и полуфеодалов»
- В) о курсе на индустриализацию страны
- С) о курсе на коллективизацию сельского хозяйства
- Д) о переходе от политики «военного коммунизма» к НЭП

9. Народы, насильственно переселенные в Казахскую ССР и Киргизскую ССР, на основании Постановления Государственного комитета обороны в январе 1944 года:

- А) Немцы и корейцы.
- В) Курды и корейцы.
- С) волжские калмыки и карачаевцы.
- Д)чеченцы и ингуши.

10. Решение мартовского 1954 года Пленума ЦК КПСС:

- А) Введение новой банковской системы.
- В) Об увеличении поголовья скота в Казахстане.
- С) Об освоении целинных и залежных земель.
- Д)проведение новых реформ для интенсивного развития экономики.

2 блок

1. Джунгарский правитель, который весной 1723 года направил свою армию в Казахстан: _____ (Цеван-Рабдан).

2. В 1710 году в _____ (Каракум) был проведен Курултай, призванный объединить усилия всего народа для противостояния внешней угрозе.

3. В затяжной борьбе против Джунгарского ханства в 1728 году у реки Буланты в Улытау, в месте под названием Карасыыр, произошла крупная победа казахских дружин, оставившая название в истории _____ (Калмак кырылган).

4. Крупнейшее сражение казахов с калмыками произошло на берегу реки Жем, на побережье озера Балхаш, названное в казахской истории _____ («Пыльный поход»), оно является грандиозным событием в период правления Абылай хана.

5. В 1808 году сибирские казаки получили официальное название «казачьи войска Сибирской Пограничной линии», их штаб располагался в _____ (Омск).

6. В 1726 году в местности _____ (Ордабасы) был проведен Курултай, призванный объединить усилия всего народа для противостояния внешней угрозе.

7. В _____ (1801) году на правом берегу реки Урал была образована Внутренняя Орда.

8. В _____ 2003 году 200-летие со дня рождения Махамбета Утемисова отмечалось под эгидой ЮНЕСКО.

9. В 1841 году на собрании представителей трех жузов _____ (Кенесары Касымулы) был избран ханом.

10. Возведенное в 1859 г. в пограничном районе Старшего жуза и Северного Киргизстана укрепление _____ Кастек стало одним из стратегических пунктов Российской империи в этом регионе.